

CEES SNELLINK

Er is behoefte aan betekenisvol onderwijs. We moeten plekken creëren waar studenten kunnen ontdekken wat ze drijft. Het onderwijs moet op de schop. Het is van belang dat we experimenteren, de experimenten aan elkaar verbinden en samen een nieuwe richting bepalen. Als dat gebeurt kan de systeemverandering in het onderwijs op organische wijze gestalte krijgen.

DOORBRAAK

Werken in het theater, is leren in de echte wereld

“Het onderwijs zit nog steeds gevangen in de wurggreep van een verouderd systeem. Er is te weinig visie op wat het bedrijfsleven verwacht, de studenten willen/kunnen en het onderwijs kan leveren. Studenten die cognitief niet goed presteren worden nog steeds niet serieus genomen. Discussie over hoger/lager, theoretisch/praktisch opgeleiden; de overheidsbemoeienis met de inhoud van het onderwijs lijkt in het geheel niet af te nemen. De mogelijkheden van digitalisering lijken alleen maar door een wereldwijde pandemie in het vizier van het onderwijs te kunnen komen en dreigen gebruikt te gaan worden om de volgende bezuiniging/efficiëntieslag te maken. Het onderwijs is in wezen uit de tijd gegroeid. Terwijl iedereen vindt dat het onderwijs absoluut cruciaal is voor de vele transities in de samenleving waarvoor we staan.”

Cees Snellink, Sound-Engineer, stafdocent bij Curio en hoofd techniek bij Theater de Maagd en poppodium Gebouw-T, heeft een duidelijke mening over het hedendaagse onderwijs. “Het moet op de schop. En die mogelijkheid is er nu dankzij Doorbraak, een project dat mogelijk werd gemaakt door het Regionaal Investeringsfonds mbo (RIF). In dit RIF-project werken we aan een leerroute Smart Technology, een ingerichte hybride leeromgeving voor deze leerroute en een aanpak voor kennisontwikkeling van het werken als hybride medewerker. Ik mag mij richten op hoe je zo’n leeromgeving inricht, voor hier en ook hoe dat kan werken op andere plaatsen in de regio.”

THEATER WEERSPIEGELT DE WERELD

“We zijn zo doorgeschoten in het onderwijs, dat we ons zelfs niet meer afvragen waarom we het onderwijs überhaupt geven. Nou, dan ben je lekker bezig. In Brabant krijgen we de kans om te laten zien dat het ook anders kan. Er is een groeiende beweging die beseft dat het onderwijs echt anders moet. Wij gaan daar in Bergen op Zoom in samenwerking met Theater de Maagd/poppodium Gebouw-T een voorbeeld van en voor zijn.”

Het theater is een ideale plek om te leren. Door naar theatervoorstellingen te gaan leer je wat er in de wereld speelt. “Dat wordt vaak over het hoofd gezien”, zo vervolgt Cees. “Theater is geen speeltje van linkse rakkers. Theater weerspiegelt de wereld. In het theater kun je de uitdagingen van de samenleving beleven en ondergaan. We moeten terug naar de tijd dat het vanzelfsprekend was dat je met jongeren naar het theater ging. Cultuur moet terug in het curriculum van de scholen. Daarnaast is de theaterorganisatie een prima leeromgeving: creatie, techniek, financiën en communicatie komen er bij elkaar. Een voorstelling van een artiest vertaalt zich iedere keer weer opnieuw in een breed palet van wensen en eisen die je niet met standaardoplossingen kunt adresseren. Een idealere leeromgeving kan ik bijna niet bedenken.”

Onderwijs moet meer aandacht hebben voor wat de samenleving en het bedrijfsleven vraagt. Onderwijs moet beter aansluiten op de talenten van leerlingen en studenten en op de vragen uit de arbeidsmarkt. Is de huidige leerweg nu werkelijk voor elke student de beste weg? Je leert niet alleen in school. Sterker nog, je leert vooral buiten de school. Op plekken waar het gebeurt, waar je verantwoordelijkheid krijgt en moet nemen.

“Uiteraard gaat het bij het ontwikkelen van mensen om kennis, vaardigheden en attitude. De vraag is echter of deze competenties allemaal op school worden opgedaan. Zelfs de informatie en kennis zit niet meer alleen in de school. Informatie en kennis kun je tegenwoordig overal opdoen. Wel of geen mobieltje in de klas, die zwart/wit-discussie moet echt anders. Het mobieltje van tegenwoordig is een sleutel voor het ontsluiten van veel gedigitaliseerde informatie, kennis en communicatie. En ja, je kunt er ook andere dingen mee die niet per sé handig zijn tijdens de les. Dat je jongeren daarbij moet helpen, dat daar regie op moet zitten, dat snap ik wel.

JUST-IN-TIME ONDERWIJS

Het onderwijs sluit niet meer goed aan op de eisen van deze tijd. We moeten van ‘just-in-case’ naar ‘just-in-time’ onderwijs. Kennis wordt verdeeld in vakken die zonder samenhang worden aangeboden. Vaardigheden komen als losse onderdelen aan bod. Dat is organisatorisch uiterst handig, maar het maakt het onderwijs niet betekenisvol voor studenten.

Just-in-time onderwijs, hoe kun je dat vormgeven? Leren wat je nodig hebt, op het moment dat je het nodig hebt. Je moet iets nieuws doen, gaat op zoek naar het specifieke stukje informatie en kennis dat daarvoor nodig is en past het direct toe. Door de digitalisering van de samenleving is het mogelijk geworden. Informatie en kennis is voor iedereen binnen klikbereik. ‘Information

at your fingertips’, Bill Gates voorspelde het al in 1990 als keynote spreker op de COMDEX computerbeurs, die tussen 1979 en 2003 elke november in Las Vegas werd gehouden. Niemand hield het toen voor mogelijk. Nu is het realiteit en vanzelfsprekend geworden.

In Bergen op Zoom is naast het Poppodium Gebouw-T begonnen met het creëren van een betekenisvolle leeromgeving met de modernisering van Theater de Maagd. Er moest een nieuwe trekkenwand komen; een theater technische hijsinstallatie om lichtarmaturen, decors, afstoppen en andere objecten boven het toneel te kunnen hangen en tijdens de voorstelling te

kunnen laten bewegen (changeren). Een dure grap voor een klein theater. Men zocht samenwerking met bedrijfsleven en streefde naar een win-win-situatie.

Het Amerikaans concern TAIT zag wel brood in een samenwerking met het theater. Theater de Maagd werd uitgerust met een ‘top-of-the-bill’ trekkenwand. TAIT gaat het theater gebruiken als etalage en trainingslocatie voor toekomstige klanten. In samenwerking met de Bergse podia, beroepsopleider Curio en Siemens Digital Industries wordt een complete nieuwe vorm van beroepsonderwijs gerealiseerd.”

HYBRIDE MENSGERICHTE LEEROMGEVING

Cees Snellink is zichtbaar in zijn nopjes. “Met TAIT hebben we een bedrijf binnen gehaald dat vanuit design denkt: design driven vanuit de verwachting van de artiest. Dat is wat we jongeren gaan meegeven. Het vertrekt altijd vanuit de mens, nooit vanuit de spullen. De succesvolle organisatie van de 21e eeuw is een mensgerichte organisatie, waar mensen zich geïnspireerd voelen het beste uit zichzelf te halen.”

In het theater draait alles om de productie-agenda. Die productie-agenda is de spil in de hybride mensgerichte leeromgeving in Bergen op Zoom. Jongeren moeten ervaren wat het is om (mede) eigenaarschap van een theaterproductie te krijgen. Ze moeten dat eigenaarschap zelf ondervinden en er ook iets van gaan vinden.

“Zo’n hybride leeromgeving vraagt een hele andere aansturing en aanpak vanuit het vo- en mbo-onderwijs en de invulling van de begeleide onderwijstijd (BOT). Het theater maakt het mogelijk dat studenten van verschillende opleidingen, zoals ICT, Engineers en Mechatronica en Podium- en Evenemententechniek opdrachtnemer worden van echte opdrachten. Studenten moeten voldoende tijd nemen om tot de essentie van een opdracht te komen en deze met gevoel uitvoeren. Geen goede intenties, maar zichtbare resultaten met daarop reflectie. Dat kan een student natuurlijk (nog) niet. Daarbij gaan we ze helpen. Als de verwachting goed op papier staat, weten wij waar we het over hebben en kunnen we de studenten waar nodig adequaat begeleiden. Dat is een leerschool voor docent én student. Wat er wordt geleerd wordt gedeeld met iedereen die hiervoor open staat.”

TRANSPARANTIE VOORKOMT MISVERSTANDEN

“We schreeuwen te vaak maar wat, zonder duidelijk te maken wat we ermee bedoelen en wat de verwachte uitkomst moet zijn. We moeten daarin veel transparanter worden.”

Duidelijke verwachtingen vormen de basis voor succesvolle samenwerking. Het is belangrijk om daarin transparant te zijn. Je bent transparant als je proactief je verwachtingen uit. Uit onderzoek blijkt dat mensen geneigd zijn elkaars verwachtingen waar te maken. Zonder duidelijke verwachtingen (instructie, afspraken, procedures) gaan mensen andere dingen doen. Daar is op zichzelf niets mis mee en soms ook heel erg gewenst in een organisatie, maar wees ook daar dan wel transparant in.

“Tijdig transparant zijn voorkomt misverstanden. Je geeft anderen een eerlijke kans om aan die verwachting te voldoen. Als iemand anders handelt dan jij wenselijk vindt, vraag jezelf dan af: ben ik wel transparant geweest? Verwachtingen moet je bovendien samen formuleren, want dan ontstaat er een gedeeld eigenaarschap. De ander hoeft niet te raden wat jij wilt.”

